

Poederoyen

W. J. POS,
Burgemeester van Poederoyen.

Poederoyen is een gemeente, een van de meest westelijke van de provincie Gelderland, die vrijwel de gehele uiterste punt van den Bommelerwaard beslaat, welke tegenover Gorinchem ligt. Velen weten niet eens, dat deze landstreek nog tot de provincie Gelderland behoort, en toch reikt zij tot aan de Merwede. De gemeente Poederoyen bestaat uit de dorpen Aalst en Poederoyen, beiden gelegen aan den rechter Maasoever. Het dorp is van zeer ouden datum, en heeft in de Geldersche geschiedenis een belangrijke rol gespeeld, al ware het alleen maar doordat het de geboorteplaats was van den vermaarden Maarten van Rossum, den Gelderschen veldheer, van wien nu nog in den volksmond tal van romantische verhalen voortleven.

En hiermede zouden wij het onze van de gemeente Poederoyen reeds hebben gezegd, ware het niet, dat op het grondgebied van de gemeente ook ligt een van de meest beroemde kasteelen welke Nederland nog in haast ingerepten toestand bezit, een kasteel dat in onze vaderlandsche historie een zeer merkwaardige en glorieuze rol heeft gespeeld, zóó, dat het zelfs tot ver buiten onze grenzen bekendheid heeft verworven.

Waar Maas en Waal tezamen vloeit, en Gorkum rijst van ver...

De lezer heeft het al begrepen: Loevestein.

Aanvankelijk heeft men in het onzekere verkeerd ten aanzien van de vraag, wanneer het slot nu toch eigenlijk zou zijn gebouwd. Men meende zelfs, dat het door de Noormannen gesticht zou zijn, doch latere onderzoekingen hebben uitgeezen, dat het opgetrokken is omstreeks het midden van de veertiende eeuw, waarschijnlijk door Graaf Dirk Loef van Horne, die de eigenaar was van de gronden waarop het slot nu nog staat. Deze Dirk Loef van Horne was een roofridder in optima forma, die zijn slot natuurlijk ook voor deze praktijken gebruikte, en daarmee uit den aard der zaak de belangrijke samenvloeiing van Maas en Waal volkomen beheerschte.

Na dien heeft het kasteel wel een zeer bewogen levensloop gehad. In de vijftiende eeuw was het in gebruik als staatsgevangenis, daarna was het in handen van de Spanjaarden, op wie het door de watergeuzen werd heroverd. Maar zijn grootste bekendheid heeft het slot gekregen door het feit, dat Hugo de Groot er gevangen heeft gezeten, waaraan verbonden is het verhaal van zijn romantische ontsnapping, zooals algemeen bekend, in een boekenkist. In die dagen had het dus weer zijn functie van gevangenis verkregen, wat het nog jaren lang gebleven is. Na dien werd het verdedigingswerk, en bleef het in het bezit van de landsverdediging, laatstelijk

als bewaarplaats van munitie, wat het tijdens den oorlog van 1914 tot 1918 nog was.

In den loop van de jaren was het inderdaad schoone kasteel gruwelijk verwaarloosd geworden, zelfs in die mate, dat het op sommige punten bepaald bouwvallig was geworden. Er werden verschillende acties ingesteld om Loevestein gerestaureerd te krijgen, doch de groote moeilijkheid was, dat Defensie het kasteel niet wilde missen. Toch hebben die acties succes gehad, want kort geleden heeft de Rijkscmissie voor monumentenzorg zich den toestand van het slot aangetrokken, en is het geheel gerestaureerd. Het beheer over het slot ging toen ook over van Defensie naar Onderwijs. Kort daarop verdwenen ook de munitievoorraden uit de kelders, zoodat het geheel als monument kon worden geëxploiteerd. Elk jaar komen dan ook duizenden het kasteel bezoeken, waar men door een gids wordt rondgeleid; jammer is het, dat het niet gemeubileerd is, doch dat is nu eenmaal niet anders. Toch is een bezoek aan het slot zeer aan te bevelen, wijl het op zichzelf zeer interessant is om een bezoek te hebben gebracht aan een van de weinige geheel intact gebleven roofriddersloten langs onze rivieren, doch ook, omdat men uit het kasteel een prachtig uitzicht heeft over het dezen punt van Gelderland omringende land en water. Vooral het waterlandschap, de samenvloeiing van de beide groote rivieren, is een machtig boeiend schouwspel, terwijl men aan den overkant het oude Gorkum ziet liggen, de veste van de Arkels, die in vervlogen dagen in deze omgeving zooveel te zeggen hadden.

Tot zoover de historie.

De grove tuinbouw vormt ook in deze gemeente, evenals in het overige gedeelte van den Bommelerwaard, een belangrijke bron van bestaan.

Het dorp Aalst is in verren omtrek bekend door zijn paarden fokkerij van Gebr. Maas.

Ook hier geeft de rivier een aparte bekoring aan het landschap.

Poederoyen

bestaande uit de dorpen

- Aalst

en

- Poederoyen

Rijk historisch verleden

Het bekende historische slot

- Loevestein

gelegen op het grondgebied

van Poederoyen trekt

jaarlijks vele bezoekers

1780